

Formularz zgłaszania uwag do projektu *Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030*

Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać dokument, część i wymiar oraz punkt i nr strony)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis
Towarzystwo Elektrycy Wodnych	<p><i>Dokument: zasadniczy</i></p> <p><i>Część: 2.</i> Krajowe założenia i cele</p> <p><i>Wymiar: 2.5</i> Wymiar „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”</p> <p>a) Krajowe założenia i cele w zakresie finansowania publicznych i – jeżeli są dostępne - prywatnych badań naukowych oraz innowacji dotyczących unii energetycznej obejmujące, w tym w stosownych przypadkach harmonogram realizacji tych założeń</p>	<p>1. Zmniejszenie luki cywilizacyjnej pomiędzy Polską a krajami gospodarczo wysoko rozwiniętymi oraz poprawa jakości życia polskiego społeczeństwa, a także realizacja aspiracji rozwojowych obecnego i przyszłych pokoleń, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju</p> <p>Str 44-45</p>	<p>Błędem jest milczące założenie, że dotychczas stosowane technologie energetyczne nie wymagają już żadnych prac badawczo-rozwojowych poza badaniami nad technologiami materiałowymi. Strategiczne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych powinny obejmować także rozwój technologii istniejących w kierunku poprawy sprawności przemian energetycznych, zwiększenia konkurencyjności, poprawy własności regulacyjnych, rozszerzenia zakresu obciążeń, zmniejszenia niekorzystnych oddziaływań na środowisko, odzysku energii traconej w procesach technologicznych oraz zastosowaniach komunalnych.</p> <p>Dodatkowo konieczne są prace w kierunkach następujących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozpoznanie i inwentaryzacja potencjału odnawialnych źródeł energii oraz zasobów paliw nieodnawialnych oraz opracowanie strategii ich racjonalnego wykorzystania 2. systematyczny monitoring i aktualizacja strategii racjonalnego wykorzystania potencjału OZE i zasobów paliw nieodnawialnych 3. studia nad kolejnymi lokalizacjami wielkoskalowych magazynów wody i energii 4. rozwój technik pomiarowych i diagnostycznych urządzeń wytwórczych energii i ciepła użytkowego

Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać dokument, część i wymiar oraz <u>punkt i nr strony</u>)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<p><i>Dokument:</i> zasadniczy</p> <p><i>Część:</i> 2. Polityki i działania</p> <p><i>Wymiar:</i> 1</p> <p>Wymiar „obniżenie emisyjności”</p>	<p>3.1.2 Energia ze źródeł odnawialnych (cel ramowy na rok 2030)</p> <p>Wsparcie odnawialnych źródeł energii</p> <p>Str 66/67</p>	<p>Wykaz mechanizmów wsparcia proponujemy zakończyć następującą uwagą dotyczącą obiektów wielozadaniowych.</p> <p>Szczególne uwagi zostaną zwrócone na zabezpieczenie równowagi ekonomicznej obiektów wielozadaniowych - realizujących jednocześnie kilka celów KPEiK. Chodzi tu zwłaszcza o zbiornikowe stopnie wodne oraz ich kaskady służące często jednocześnie bezemisyjnemu wytwarzaniu energii elektrycznej z źródła odnawialnego, regulacji systemu elektroenergetycznego, retencji i bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu, a nierzadko także przyjaznej środowisku żegludze śródlądowej. Przewiduje się podjęcie stosownych kroków na rzecz niezbędnej w tym celu współpracy międzyresortowej.</p>

Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać dokument, część i wymiar oraz punkt i nr strony)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<p><i>Dokument:</i> zasadniczy</p> <p><i>Część:</i> 2. Polityki i działania</p> <p><i>Wymiar:</i> 1</p> <p>Wymiar „obniżenie emisyjności”</p>	<p>3.1.2 Energia ze źródeł odnawialnych (cel ramowy na rok 2030)</p> <p>Rola poszczególnych technologii OZE w miksie energetycznym w podziale na źródła sterowalne i niesterowalne</p> <p>Str 68/69</p>	<p>Towarzystwo Elektrowni Wodnych nie może akceptować dalszego blokowania rozwoju energetyki wodnej w perspektywie roku 2040. Stanowisko autorów dokumentu uważamy je za niedopuszczalny błąd strategiczny.</p> <p>Uzasadnienie "ograniczonym potencjałem wodnym" nie wytrzymuje krytyki w świetle wykorzystania technicznego potencjału Polski poniżej 20 %. Z tak niskim wskaźnikiem lokujemy się na jednym z ostatnich miejsc w Europie. Gdyby nie doszło do wyhamowania rozwoju polskiej hydroenergetyki po roku 1980, już dziś udział jej segmentu odnawialnego przekroczyłby 4 % w bilansie energetycznym kraju i dotąd nie spadłby poniżej 30 % w całej generacji polskiego sektora OZE. Przy użyciu technologii z dawna znanych i sprawdzonych, chociaż wciąż doskonalonych. Przy wykorzystaniu polskich biur projektowych i polskich wykonawców. Częściowo przy wykorzystaniu dostaw polskiego przemysłu. Bez potrzeby dodatkowych inwestycji w środki zapobiegające erozji dna Wisły i Narwi. Bez utraty drożności żegludowej Wisły, za to z licznymi przejściami drogowymi. Z daleko lepszą ochroną przeciwpowodziową. Z dodatkowymi pojemnościami magazynowymi energii oraz poszerzonym pasmem regulacji mocy w systemie elektroenergetycznym. Z perspektywą stabilnego rozwoju kadry inżynierskiej i całych sektorów gospodarki. Z poparciem społeczności lokalnych. I nie chodzi tu wcale tylko o Kaskadę Dolnej Wisły. Dostępne koncepcje i projekty dotyczą przecież kaskad Wisły Górnej, Sanu, Dunajca, Bugu. Zbiornik przy planowanym stopniu Niewistka na Sanie miał być zbiornikiem dolnym dla elektrowni pompowo-szczytowej o mocy 1000 MW. Zbiornik Rożnowski i kolejny zbiornik na Dunajcu miały służyć dwóm elektrowniom pompowym o mocy 700 i 1000 MW. Wszystkie miały zdecydowanie poprawić ochronę przeciwpowodziową i bilans wodny Polski. Kraju cierpiącego od dziesiątków lat na deficyt wody. Uświadamiany społeczeństwu w mediach przynajmniej od półwiecza. Z retencją 2 do 3 razy niższą niż zalecana przez hydrologów.</p> <p>Tymczasem załączona do dokumentu "Ocena skutków planowanych polityk i środków" nie przewiduje żadnych inwestycji w elektrownie pompowe w ciągu najbliższych 20 lat zaś, inwestycje w energetykę klasyczną ogranicza do 300 MW. Pod koniec tego okresu mielibyśmy wykorzystywać około 27 % technicznego potencjału hydroenergetycznego naszego kraju. To perspektywa nie do przyjęcia.</p>

Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać dokument, część i wymiar oraz <u>punkt i nr strony</u>)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<i>Dokument:</i> zasadniczy <i>Część:</i> 2. Polityki i działania <i>Wymiar:</i> 1 „obniżenie emisyjności”	3.1.2 Energia ze źródeł odnawialnych (cel ramowy na rok 2030) 4. Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) dla stabilizacji niestabilnych źródeł OZE Str 73	Towarzystwo Elektrowni Wodnych popiera wskazany kierunek rozwojowy. Jednocześnie proponujemy zwrócić szczególną uwagę na elektrownie wodne zbiornikowe (również małe) jako źródła energii odnawialnej w naturalny sposób dostosowane do pełnienia funkcji regulacyjnych.
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<i>Dokument:</i> zasadniczy <i>Część:</i> 2. Polityki i działania <i>Wymiar:</i> 1 „obniżenie emisyjności”	3.1.3 Inne elementy tego wymiaru 1. Działania na rzecz dostosowania sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu Str 76	Działania na rzecz zwiększenia możliwości retencyjnych i renaturyzacji cieków wodnych są niekiedy sprzeczne i nie powinny być w ten sposób zapisywane. O ile potrzeba zwiększenia możliwości retencyjnych nie może budzić wątpliwości, o tyle renaturyzacja powinna być dokonywana tylko tam, gdzie nie stoi ona w sprzeczności z innymi ważnymi celami publicznymi.
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<i>Dokument:</i> zasadniczy <i>Część:</i> 1 Polityki i działania <i>Wymiar:</i> 1 „obniżenie emisyjności”	3.1.3 Inne elementy tego wymiaru 9. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych Str 81	Wśród przewidywanych działań należy koniecznie wpisać poprawę retencji i ochrony przeciwpowodziowej poprzez budowę zbiorników wodnych.

Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać dokument, część i wymiar oraz <u>punkt i nr strony</u>)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<p><i>Dokument:</i> zasadniczy</p> <p><i>Część:</i> 2. Polityki i działania</p> <p><i>Wymiar:</i> 3 „bezpieczeństwo energetyczne</p>	<p>5. Wsparcie rozwoju wielkoskalowych magazynów energii, które pomogą równoważyć zapotrzebowanie energii z jej produkcją tzw. bilans mocy</p> <p>Str 118</p>	<p>Tekst jest nazbyt ogólnikowy. Należy wyraźnie wskazać na potrzebę rozwoju elektrowni pompowo-szczytowych i klasycznych elektrowni zbiornikowych. Powszechnie wiadomo, że jest to najbardziej ekonomiczna technologia wielkoskalowego magazynowania energii. Wg planów aktualnych jeszcze na początku lat 90-tych do roku 2020 moc polskich elektrowni pompowo-szczytowych miała ulec potrojeniu i wynieść około 4500 MW z perspektywą dalszego rozwoju. Tymczasem załączona do dokumentu "Ocena skutków planowanych polityk i środków" nie przewiduje żadnych inwestycji w elektrownie pompowe w ciągu najbliższych 20 lat. Na przekór tendencjom europejskim i światowym.</p>
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<p><i>Dokument:</i> zasadniczy</p> <p><i>Część:</i> 2. Polityki i działania</p> <p><i>Wymiar:</i> 4 „wewnętrzny rynek energii 3.4.3 Integracja rynku</p>	<p>3. Prowadzenie działań w celu zagwarantowania odpowiedniego poziomu elastyczności systemu energetycznego</p> <p>Str 132/133</p>	<p>Wśród przewidywanych działań należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie aktualnych i potencjalnych możliwości regulacyjnych istniejących elektrowni wodnych (rewizja pozwoleń wodnoprawnych) - wznowienie rozwoju energetyki szczytowo- pompowej - wznowienie rozwoju elektrowni zbiornikowych i kaskad rzecznych
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<p><i>Dokument:</i> zasadniczy</p> <p><i>Część:</i> 2. Polityki i działania</p> <p><i>Wymiar:</i> 5 „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”</p>	<p>1. Pozyskiwanie funduszy europejskich przez krajowe jednostki naukowe i przedsiębiorstwa na projekty badawcze i innowacyjne</p> <p>Str 147</p>	<p>Wśród kierunków prac badawczo-rozwojowych należy wpisać m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> - odzysk energii traconej w procesach technologicznych - rozwój małych elektrowni pompowych do współpracy z sieciami smartgrid

Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać dokument, część i wymiar oraz punkt i nr strony)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<p><i>Dokument:</i> zasadniczy</p> <p><i>Część:</i> 2. Polityki i działania</p> <p><i>Wymiar:</i> 5 „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”</p>	<p>2. Magazyny energii, w tym ogniwa oraz akumulatory do pojazdów elektrycznych</p> <p>Str 148</p>	<p>Należy zwrócić szczególną uwagę na uznane, ale wciąż rozwijane na świecie, technologie wielkoskalowego magazynowania energii w postaci mechanicznej. Proponujemy wpisanie takich kierunków prac, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rozpoznanie możliwości magazynowych istniejących zbiorników wodnych b) studia terenowe dotyczące budowy kolejnych wodnych magazynów energii ze szczególnym uwzględnieniem elektrowni pompowo-szczytowych c) prace badawczo-rozwojowe nad dużymi dalszym hydrozespołami o zmiennej szybkości obrotowej d) studia nad możliwością wykorzystania wyrobisk pokopalnianych dla celów energetyki pompowo-szczytowej e) studia nad możliwością rozwoju powietrznych magazynów energii w warunkach krajowych
Towarzystwo Elektrowni Wodnych	<p><i>Dokument:</i> zasadniczy</p> <p><i>Część:</i> 2. Polityki i działania</p> <p><i>Wymiar:</i> 5 „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”</p>	<p>9. Tworzenie obszarów inwestycyjnych na terenach pokopalnianych</p> <p>Str 152</p>	<p>Należy zwrócić szczególną uwagę na możliwość zagospodarowania wyrobisk pokopalnianych dla celów budowy elektrowni pompowo-szczytowych. W pierwszym rzędzie chodzi o wykorzystanie wyrobisk kopalni odkrywkowych w charakterze dolnych zbiorników elektrowni pompowych (np. Bełchatów). W dalszej kolejności chodzi o zbadanie możliwości wykorzystania w tym celu wyrobisk kopalni węgla kamiennego. Prace badawcze i studialne w tym kierunku są prowadzone od lat w wielu krajach (zwłaszcza w Niemczech). Zainteresowanie takim wykorzystaniem wyrobisk przejawiają również polskie spółki węglowe (np. Jastrzębska Spółka Węglowa). Po wykorzystaniu najbardziej atrakcyjnych klasycznych lokalizacji naziemnych może przyjść czas na wykorzystanie lokalizacji podziemnych dla celów energetyki pompowej.</p> <p>Budowa klasycznych elektrowni pompowych w dawno rozpoznanych lokalizacjach jest dziś potrzebą chwili. Jest to jednocześnie dobry czas na sponsorowane przez Państwo studia nad lokalizacjami niekonwencjonalnymi - np. w wyrobiskach kopalni węgla. Sięganie do tych lokalizacji dzisiaj i w ciągu najbliższej dekady jest na pewno przedwczesne, lecz nie można wykluczyć zmiany sytuacji na przełomie lat 30-tych i 40-tych.</p>

Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać dokument, część i wymiar oraz punkt i nr strony)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis
Towarzystwo Elekrowni Wodnych	<p>"Ocena skutków planowanych polityk i środków"</p> <p>Załącznik 2 Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030</p> <p>5.1 Skutki planowanych polityk i środków, odnośnie do systemu energetycznego oraz emisji gazów cieplarnianych oraz ich pochłaniania</p> <p>5.1.4. Wymiar „bezpieczeństwo energetyczne”</p>	<p>5.1.4.1. Produkcja krajowa z podziałem na rodzaj paliwa</p> <p>5.1.4.7. Produkcja energii elektrycznej brutto z podziałem na paliwo</p> <p>Tabela 56</p> <p>5.1.4.8. Zdolności wytwórcze energii elektrycznej z podziałem na źródła</p> <p>Tabela 57</p> <p>Str 58-59</p>	<p>Scenariusze rozwoju miks energetyczny w Polsce zakładają dalszą stagnację sektora energetyki wodnej. W ciągu 20 lat przewiduje się wzrost produkcji energii elektrycznej w segmencie OZE o około 1/3 - do poziomu oznaczającego wykorzystanie 28 % technicznego potencjału kraju. Planowany przyrost produkcji średniorocznej ma wynieść 900 GWh - z niecałych 2,4 TWh obecnie do 3,3 TWh w roku 2040. Przyrost ten tylko o 20 % przekracza średnioroczną produkcję EW Włocławek. Jakże więc plany dotyczące budowy Kaskady Dolnej Wisły w związku z podjętą decyzją o budowie drogi wodnej E40 w ramach porozumienia AGN? Potencjał wytwórczy tego odcinka Wisły ocenia się na 4 TWh rocznie.</p> <p>Stagnacja w energetyce wodnej wskazuje również na brak należytego rozwoju infrastruktury gospodarki wodnej. W sytuacji hydrologicznej kraju trudno zaakceptować tego rodzaju "plan na rzecz energii i klimatu "</p> <p>Wyjątkowo niepokojąca jest też całkowita rezygnacja z rozwoju energetyki pompowej. W sytuacji planowanego rozwoju niestabilnych źródeł energii elektrycznej jest to strategia zupełnie niezrozumiała i budząca głęboki sprzeciw. Stoi też w sprzeczności z polityką energetyczną prowadzoną przez inne kraje rozwijające energetykę wiatrową i fotowoltaiczną.</p>